

ČESKÁ OBCHODNÍ INSPEKCE

ústřední inspektorát

Štěpánská 44, Praha 1

PSČ 110 00

Č.j.: ČOI 124963/23/O100

Dne: 9. 10. 2023

Sp. zn.: ČOI 3872/23/2200



ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle ust. § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“), ve spojení s ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

obviněné, společnosti **Kaufland Česká republika v. o. s.**, Bělohorská 2428/203, 169 00 Praha – Břevnov, IČO: 25110161 (dále jen „obviněná“), podaném proti rozhodnutí ředitele Inspektorátu České obchodní inspekce Plzeňského a Karlovarského ze dne 3. 5. 2023, č. j.: ČOI 56551/23/2200, kterým jí byla uložena úhrnná pokuta ve výši **150.000,- Kč** (slovy: sto padesát tisíc korun českých) pro porušení ustanovení § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v rozhodném znění (dále jen „ZOS“), čímž naplnila skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. a) ZOS, pro porušení ustanovení § 12a odst. 1 písm. a) ZOS, čímž naplnila skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. l) ZOS, a kterým jí bylo dále v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona o přestupcích ve spojení s ustanovením § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1.000,- Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých) ve smyslu ustanovení § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, **takto:**

I. Podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se napadené rozhodnutí zčásti mění tak, že:

V části II. výroku se slova: „úhrnná pokuta ve výši **150.000,- Kč** (slovy: stopadesátitřicetikorunčeských)“ **nahrazují slovy:** „úhrnná pokuta ve výši **145.000,- Kč** (slovy: jedno sto čtyřicet pět tisíc korun českých)“.

II. Ve zbytku se napadené rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 3401852223, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 3401852223, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Napadené rozhodnutí spolu s podklady a podaným odvoláním bylo odvolacím správním orgánem přezkoumáno v plném rozsahu a byly shledány důvody pro jeho změnu.

Napadeným rozhodnutím je obviněná viněna z porušení ust. § 3 odst. 1 písm. c) ZOS, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. a) ZOS, čehož se dopustila tím, že dne 20. 1. 2023 v provozovně Kaufland, Pivovarská 2396/21, 350 02 Cheb, nesprávně účtovala ceny výrobků zakoupených do kontrolního nákupu, a to 1 ks Domácí metla s tyčí Spontex á 119,90 Kč, když tento účtovala částkou 199,90 Kč, tj. s rozdílem + 80,- Kč, 1 ks LED žárovka Attralux 2,8 W (25 W) á 29,90 Kč, když tento účtovala částkou 59,90 Kč, tj. s rozdílem + 30,- Kč a 1 ks MIX salát římský s mrkví á 9,- Kč, když tento účtovala částkou 29,90 Kč, tj. s rozdílem + 20,90 Kč v neprospěch spotřebitele.

Napadeným rozhodnutím je obviněná dále viněna z porušení ust. § 12a odst. 1 písm. a) ZOS, a tím naplnění skutkové podstaty přestupku podle ust. § 24 odst. 7 písm. l) ZOS, čehož se dopustila tím, že:

- dne 9. 1. 2023 v provozovně Kaufland, Sukova 2895/23, 301 00 Plzeň, kde podniká, neinformovala spotřebitele o nejnižší ceně 1 druhu výrobku (Linteo, kuchyňské utěrky XXL dvouvrstvé), za kterou jej prodávající nabízela a prodávala v době 30 dnů před poskytnutím slevy,

- dne 20. 1. 2023 v provozovně Kaufland, Pivovarská 2396/21, 350 02 Cheb, kde podniká, neinformovala spotřebitele o nejnižší ceně 1 druhu výrobku (Mr. Proper Levandule tekutý čistič), za kterou jej prodávající nabízela a prodávala v době 30 dnů před poskytnutím slevy.

Na základě těchto zjištění, blíže konkretizovaných v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a ve spise k této věci, byla obviněné uložena úhrnná pokuta ve výši 150.000,- Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podala obviněná včasné odvolání, ve kterém uvádí, že rozhodnutí je věcně a právně nesprávné, neobsahuje všechny předepsané náležitosti, a je tedy nepřezkoumatelné. Rovněž má za to, že jí byla uložena pokuta v nepřiměřené výši. Věcnou a právní nesprávnost spatřuje obviněná zejména v porušení zásady legitimního očekávání ve vztahu k výši uložené pokuty, v nesprávném vyhodnocení zákonných hledisek přestupků, a to zejména, pokud jde o hodnocení relevantních aspektů ve prospěch obviněné. Poukazuje rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 31. 1. 2011, č. j.: 4 As 33/2010-103, ve kterém tento soud vyjádřil názor, že přezkumu přiměřenosti výše uložené pokuty je nutno obecně věnovat velkou pozornost a důkladně se jí zabývat, neboť samotná výše pokuty představuje přímý zásah do majetkové sféry trestaného subjektu, ten však nesmí být nepřiměřený, byť se výše pokuty pohybuje při dolní hranici zákonného rozhraní.

Dále uvádí, že rozhodnutí správního orgánu nezohlednilo ani zavedený systém, v rámci kterého může spotřebitel zakoupené zboží buď vrátit, nebo upozornit na cenový rozdíl, který je mu bez dalšího uhrazen. V systému obviněné jde o tzv. „záruku vrácení peněz“, kdy zákazník, který si zakoupil jakékoliv zboží, je oprávněn vyjádřit se, že ho nechce, a toto zboží vrátit oproti vyplacení kupní ceny. Tento systém je správnímu orgánu znám a je z jeho strany zcela ignorován, neboť dosud nedošlo ze strany správního orgánu prvního stupně k prověření, zda v praxi funguje, přičemž jde dle názoru obviněné o zcela zásadní hledisko v hodnocení následku protiprávního jednání a prvoinstančním rozhodnutím byla porušena zásada materiální pravdy.

Obviněná rovněž uvádí, že zjištění z kontrolních protokolů nepodceňuje a kontinuálně vynakládá veškeré úsilí, aby porušování povinností zabránila. Domnívá se, že tento proaktivní přístup je správnímu orgánu znám a měl by být zohledněn při posuzování společenské škodlivosti přestupku, resp. druhu a výše pokuty.

Dále obviněná namítá, že co se týče druhého přestupku, a to neinformování spotřebitele o nejnižší ceně 1 druhu výrobku, za kterou jej obviněný nabízel a prodával v době 30 dnů před poskytnutím slevy, správní orgán měl vzít v potaz to, že právní předpis upravující tuto povinnost prodávajícího začal být účinný v době kontroly. Dle jednání COI se Svazem obchodu a cestovního ruchu měly být tyto prohřešky ze strany obchodníků řešeny v průběhu ledna a února 2023 pouze napomenutím, nikoliv finančním postihem, což se v tomto případě nestalo a obviněná byla rovnou uložena pokuta. Obviněná postupuje v souladu se zákonem, ale zde se jednalo o nastavení procesů tak, aby vše bylo označeno v souladu se zákonem, nikoliv o záměr obviněné nedodržet zákonná ustanovení. Dle názoru obviněné by tak měl správní orgán od uložení pokuty upustit. Pokutu proto považuje za nepřiměřenou, když se v podstatě jednalo o porušení v bodě 1 a za druhé by vůbec neměla být ukládána sankce. Rovněž namítá, že je zde porušena zásada legitimního očekávání, když v minulosti jí za obdobné provinění byla uložena správním orgánem pokuta výrazně nižší. Rovněž uvádí, že při nesprávném účtování se ve většině případů jednalo o velmi malé částky rozdílu oproti deklarované ceně, což by rovněž mělo být správním orgánem vzato při rozhodování v potaz.

S ohledem na výše uvedené má obviněná za to, že se správní orgán odchýlil při hodnocení zákonných hledisek od setrvalé judikatury, dle které je řádné odůvodnění ukládané sankce základním předpokladem přezkoumatelnosti úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohlednění všech hledisek pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. V této souvislosti obviněná odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2006, č. j.: 4 As 14/2005-84, dle kterého je řádné odůvodnění sankce v případě správního trestání základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvah, kterými byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zmíněná judikatura je dle jejího názoru použitelná i v případě aplikace zákona o přestupcích.

Z výše uvedených důvodů navrhuje obviněná buď snížení pokuty, nebo zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení.

Po přezkoumání všech předložených písemných materiálů dospěl odvolací správní orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil ve věci potřebná skutková zjištění ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a nepochybil ani při právním hodnocení předmětné věci závěrem, že se obviněná dopustila přestupků uvedených ve výroku napadeného rozhodnutí, a tyto přestupky jí byly bezpečně prokázány. Neshledal též ve zbylé části řízení

žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí. Odvolací správní orgán však shledal důvod pro snížení pokuty.

Pokud jde o námitky, že rozhodnutí je věcně a právně nesprávné a že neobsahuje všechny předepsané náležitosti, odvolací správní orgán neshledal v napadeném rozhodnutí absenci žádné ze zákonných náležitostí ani věcnou či právní nesprávnost. Sama obviněná své námitky směřuje pouze do výše pokuty (k nim se odvolací správní orgán vyjádří níže) a nikterak blíže nerozvádí, v čem spatřuje věcnou nesprávnost napadeného rozhodnutí ani nerozporuje zjištěný skutkový stav.

Pokud jde o výši uložené pokuty, předně je namístě uvést, že obviněná byla uložena úhrnná pokuta za souběh celkem tří přestupků (jeden spočívající v porušení ust. § 3 odst. 1 písm. c) ZOS a dva spočívající v porušení ust. § 12a odst. 1 písm. a) ZOS), tedy nikoliv dvou, jak uvádí obviněná v odvolání.

Jako nejzávažnější přestupek pro účely uložení úhrnné pokuty pak správní orgán prvního stupně vyhodnotil přestupek spočívající v porušení ust. § 3 odst. 1 písm. c) ZOS nesprávným účtováním kontrolního nákupu s celkovým rozdílem 130,90 Kč v neprospěch spotřebitele. Odvolací správní orgán s tímto posouzením souhlasí. Pokud jde o způsob spáchání tohoto přestupku spočívající v nesprávném účtování, odvolací správní orgán ho považuje za obvyklý a nehodnotí ho ani ve prospěch, ani k tíži obviněné. Pokud jde o následky tohoto, přestupku, odvolací správní orgán nemůže souhlasit s námitkou obviněné, že by se mělo jednat o velmi malou částku rozdílu, když rozdíl v neprospěch spotřebitele činil v rámci jednoho kontrolního nákupu 130,90 Kč, přičemž ani rozdíly u jednotlivých nesprávně účtovaných položek nejsou zanedbatelné (20,90 Kč, 30,- Kč a 80,- Kč), tím spíše pak poměr předražení vůči deklarované ceně výrobků.

Pokud jde o námitku obviněné, že správní orgán nezohlednil v její prospěch zavedený systém nazývaný „záruka vrácení peněz“, v prvé řadě je namístě uvést, že existence tohoto či obdobného systému nezbavuje obviněnou povinnosti dodržovat pravidla stanovená příslušnými právními předpisy. Dále pak odvolací správní orgán nevidí přínos této „služby“, pokud jde o předmětný přestupek. V případě nesprávného účtování největší riziko poškození spotřebitele tkví v tom, že si spotřebitel, který běžně nakupuje více věcí v rámci nákupu, nevšimne, že mu určitý výrobek byl účtován za vyšší cenu, než se kterou byl seznámen, kterou akceptoval, když zboží odnesl k pokladně a zaplatil. Pokud si pak spotřebitel všimne, že je mu účtována vyšší cena, než se kterou byl seznámen, nelze považovat za polehčující okolnost skutečnost, že obviněná vrátí spotřebiteli rozdíl v ceně, případně celou zaplacenou cenu oproti vrácení výrobku, neboť obviněná není oprávněna po spotřebiteli požadovat zaplacení jiné ceny, než se kterou spotřebitele seznámila v rámci nabídky zboží, aniž by si se spotřebitelem předem sjednala cenu jinou, tedy aniž by došlo k uzavření kupní smlouvy s jiným obsahem, než jak bylo spotřebiteli původně nabízeno.

Pokud jde o námitku, že obviněná vynakládá veškeré úsilí, aby porušování konkrétních povinností zabránila, zde opět chybí upřesnění, jaké konkrétní úkony má obviněná na mysli. Lze tak jen obecně uvést, že snaha jednat v souladu se zákonem by měla být samozřejmostí u každého prodávajícího, v této skutečnosti nelze spatřovat liberační důvod ve smyslu ust. § 21 odst. 1 zákona o přestupcích.

Pokud jde o přestupky spočívající v porušení ust. § 12a odst. 1 písm. a) ZOS, způsob jejich spáchání spočíval, že v informaci o slevě, kterou obviněná prezentovala spotřebitelům, neuváděla údaj o nejnižší ceně výrobku, za kterou jej nabízela a prodávala v době 30 dnů před poskytnutím slevy. Způsob spáchání tohoto přestupku považuje odvolací správní orgán za

typický a nehodnotí ho ani ve prospěch, ani k tíži obviněné. Pokud jde o následky tohoto přestupku, správní orgán prvního stupně jako lehce přitěžující okolnost vyhodnotil skutečnost, že předmětné porušení bylo zjištěno při dvou kontrolách. Odvolací správní orgán tuto skutečnost jako přitěžující nevnímá, neboť se jak co do počtu případů, tak co do počtu výrobků s informací v rozporu s ust. § 12a ZOS (v obou případech po jednom výrobku) nejedná o skutečnost která by svědčila o rozsáhlém či frekventovaném nedodržování předmětné povinnosti ze strany obviněné. Odvolací správní orgán z tohoto důvodu přistoupil k přiměřenému snížení uložené pokuty.

Pokud jde o námitku obviněné, že za porušení ust. § 12a ZOS spáchaná v lednu a únoru 2023 by neměly být ukládány pokuty, v první řadě je zapotřebí uvést, že k adaptaci na novou právní úpravu slouží legisvakantní lhůta, přičemž od nabytí účinnosti zákona se adresáti normy musí novou úpravou řídit a nové povinnosti dodržovat. V posuzovaném případě pak byla ukládána pokuta za dva přestupky spočívající v porušení ust. § 12a ZOS, a dále za přestupek spočívající v porušení ust. § 3 odst. 1 písm. c) ZOS nesprávným účtováním kontrolního nákupu s výrazným rozdílem v neprospěch spotřebitele. Uložení pouhého napomenutí za takové jednání by tak bylo neadekvátně mírným trestem.

V neprospěch obviněné je namístě přičíst, že se obviněná obdobného protiprávního jednání již v minulosti opakovaně dopustila (viz výčet předchozích postihů uvedený na str. 9 napadeného rozhodnutí).

Obviněná v odvolání rovněž namítá, že za obdobné provinění jí byla v minulosti uložena pokuta výrazně nižší, neuvádí ovšem žádný konkrétní příklad. Jak již bylo uvedeno, výčet některých předchozích postihů je uveden na str. 9 napadeného rozhodnutí. Je zde uveden např. příkaz č. j.: ČOI 90570/22/2200, kterým byla obviněné uložena pokuta ve výši 100.000,- Kč za dva případy nesprávného účtování s celkovým rozdílem 131,- Kč v neprospěch spotřebitele; dále rozhodnutí č. j.: 57199/21/2200, kterým byla obviněné uložena pokuta ve výši 100.000,- Kč za nesprávné účtování s celkovým rozdílem 148,40 Kč v neprospěch spotřebitele a za nepředvedení výrobku na žádost spotřebitele; nebo rozhodnutí č. j.: ČOI 153578/20/0100/2200/Krá/Št, jímž byla obviněné uložena pokuta ve výši 300.000,- Kč za nesprávné účtování s celkovým rozdílem 161,- Kč v neprospěch spotřebitele a dále za používání měřidla s neplatným úředním ověřením, za neinformování spotřebitelů o vlastnostech výrobků a v neposlední řadě za neseznámení spotřebitelů s cenou výrobků. Z uvedeného je dle názoru odvolacího správního orgánu patrné, že pokuta uložená v posuzovaném případě nijak zásadně nevybočuje z pokut ukládaných v jiných případech, přirozeně při zohlednění individuálních okolností každého případu.

Odvolací správní orgán na základě výše uvedeného zastává názor, že pokuta ve snížené výši reflektující odlišné hodnocení okolností spáchání přestupků dle ust. § 24 odst. 7 písm. l) ZOS odpovídá povaze a závažnosti protiprávního jednání a vyhoví rovněž požadavkům na preventivní i represivní účinky sankce.

Z výše uvedených důvodů proto rozhodl odvolací správní orgán tak, jak je shora uvedeno.

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (viz ust. § 91 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb.,
správní řád).

Ing. Jan Štěpánek
ústřední ředitel
České obchodní inspekce